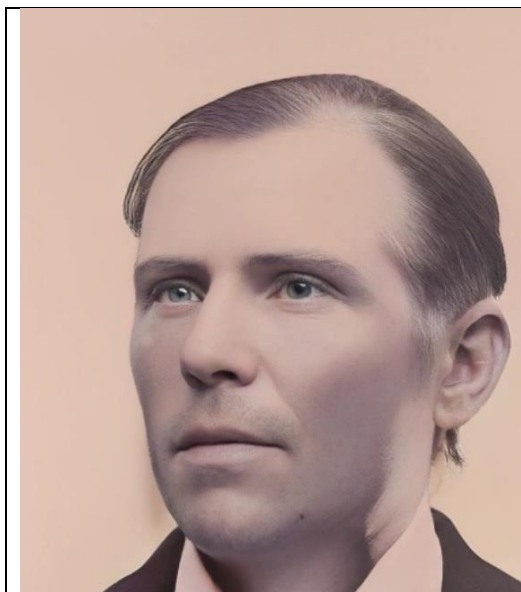

Pål Jönsson 1842-1922

Pål Jönsson

Christina Olsdotter

Pål Jönsson föddes den okt. 23, 1842 i Lögnäs no 1, Skummeslöf förs, Halland och dog den jul. 10, 1922 i Strövelstorp nr 3.

Föräldrar Jöns Persson (1809-09-30—1880-08-29) 70 år och Petronella Pålsdotter (1813-11-09—1890-07-23) 76 år.

Pål flyttade till Helsingborg, Sofiero 1866 och arbetade som dräng där. Han flyttade därifrån till Broby 1870, från Björnekulla 1871 till Strövelstorp, Ingelstorp nr 4.

Han gifter sig 1872-11-09 och bor då på Strövelstorp nr 8, hustrun Christina Olsdotter är född i Östra Ljungby (1844-03-23- -1884-10-29) dotter till **Ola Johansson** och **Elna Johansson**, hon föddes i Möllersborg, Östra Ljungby och dog den okt. 29, 1884 i Ingelstorp. 40 år gammal när hon avlider i lungsot.

Första barnet Johan August föds 1873-01-17 Strövelstorp nr 8. Pål är då "inhyses dräng".

Familjen flyttar till Ingelstorp nr 10, och då är barnen Alma, Henning, Oskar, Axel, Göthilda födda.

Barn till **Pål Jönsson** och **Christina Olsdotter**

- i. 2. **JOHAN August (Pålsson) Paulsson** föddes den jan. 17, 1873 i Ingelstorp och dog den mar. 30, 1939 i Månstorp 3, Röke, Oderljunga (Kristianstads län, Skåne)..
- ii. 3. **Alma Elise Paulsson** föddes den jul. 25, 1874 i Ingelstorp och dog den apr. 1, 1932 i Häggarp, Strövelstorp.
- iii. 4. **Otto Pålsson** föddes den jun. 26, 1876 och dog den jun. 26, 1876 i Ingelstorp.
- iv. 5. **OSKAR Albert Pålsson** föddes den aug. 24, 1877 i Ingelstorp och dog den jan. 13, 1959 i Strövelstorp (Kristianstads län, Skåne)..
- v. 6. **HENNING Sigfrid Paulsson** föddes den aug. 24, 1877 i Ingelstorp och dog den jul. 30, 1959 i Bjuv.

- vi. 7. **AXEL Bernhard Paulsson** föddes den apr. 11, 1880 i Ingelstorp och dog den mar. 9, 1923 i Strövelstorp (Kristianstads län, Skåne)..
- vii. 8. **(Göthilda) Tilda Maria Jönsson [Pålsson]** föddes den okt. 21, 1883 i Ingelstorp och dog den jan. 22, 1935 i Munka Ljungby.

Paret Jönsson gjorde dagsverken hos bönderna och Pål var dessutom toffelmakare.

När tvillingarna Henning och Oscar var sju år dog deras mamma Christina (1884). Då hemmet var mycket fattigt, såldes de fyra yngsta barnen på fattigauktion.

Hening Paulssons dotter Hanna Linborg berättar:

Min far, Henning Sigfrid Paulsson

Min far var född i Ingelstorp i Strövelstorps socken. Föräldrarna hade en liten stuga och gjorde dagsverken hos bönderna, därtill var farfar toffelmakare. Han var döpt till Pålle, sedermera med nystavningen ändrat till Pål. Själv stavade han sitt namn med au men det borde varit å efter kyrkboken i hans födelseförsamling. Alla barnen skrev dock sig som Paulsson. Farfars efternamn var Jönsson. Farmors namn Kerstina Olsdotter, hennes namn blev Kristina. I äktenskapet fick de sex barn varav min far och hans broder Oscar var tvillingar födda år 1877 den 24 augusti. Äldste sonen Johan var i unga år ett tag i Amerika men återvände och arbetade i lantbruk och som gropare även om han hade lärt sig göra trätofflor. Axel var möllare och ägde vid sin död Ingelstorps mölla. Fars tvillingbror Oscar lärde sig till smed och hade smedja i Strövelstorp. Min far hette Henning. Han var först och

hjälppte till hos en slaktare i byn men farfar tyckte inte om det och ville att han skulle ha ett annat yrke och vid 17 års ålder började han som murarlärling för att sedermera bli murarmästare. Han hade dessförinnan också hjälpt till med körningar på Ingelstorps gästgivargård och skjutsat resande. Det var mest agenter och sånt folk brukade han säga. Det fanns två flickor i syskonskaran. Alma som var näst äldst var puckelryggig sedan åttaårsåldern på grund av engelska sjukan och Götilda som var yngst i kullen. Hon var inte två år när farmor dog i lungshot som hon fått i tungt arbete i alla väder hos bönderna.

Henning Sigfrid Paulsson levde 1877-1959.

Hans mor, Christina Olsdotter, dog 1884,

40 år gammal när Henning och hans tvillingbror Oscar var 7 år gamla.

Kommentar: Hans Skagerlind

Sålda på fattigauktion

Då hemmet var mycket fattigt och farfar inte kunde ta hand om barnen blev de fyra minsta sålda på fattigauktion. De två äldsta, Johan och Alma fick stanna hos fadern. Min far kom till en bonde som kallades Rike Per, en gammal ungarl. Där fick han dela rum och säng med en gammal halvfnoskig dräng. Rummet var en liten kammare som låg i häststallet. I sängen låg man i halm med en filt eller gammalt täcke över sig. Hans kläder var sådant som han fått ärva av andra som hade det bättre ställt. Drängen var lite egen brukade far berätta men han var snäll. Han såg till att han höll sig någorlunda ren, klippte hans hår och såg till att han blev ren från löss. Detta tillgick så att han tog vara på stövet när hästarna

ryktades, så lades detta på håret och så sveptes ett huckle om. Lössen kröp då upp i stövet och på morgonen brände drängen detta på stallgolvet. Trots sin ringa ålder, 5-6 år fick han göra all den nytta för sig han kunde. Det var att passa hönsen och vakta får och kor och göra en massa ärenden, köra vandrigen vid skörden. Det var ingen tid för lek precis, man tog nytta av honom, han skulle ju göra skäl för sig. Rike Per var ganskasnål, det var bara när han fått en sup för mycket som han blev generös i överkant. Smör fick man aldrig i vardagslag och endast grovt hembakt bröd. Till helgerna fick man halvfint bakat på blandat grovt rågmjöl och vetemjöl, det var mycket gott och mättande. Far var i hela sitt liv glad i det grova brödet och tyckte om bröd till maten. "Ät bröd så ni blir mätta" sade han alltid åt oss när vi var barn jag och min syster men mor tyckte det var onödigt med bröd när man hade potatis, endast far fick sin skiva till middagen. Som barn blev han i tre olika omgångar såld på auktion till olika bönder. Den sista gången ropade farfar själv in honom, så fick han komma hem. Hans tvillingbror och yngre bror och syster hade kommit i goda hem och blev väl omhändertagna och stannade där tills de slutat skolan. De första skor min far ägt var ett par kängor som han fick av prästfröken till sin konfirmation, annars var det att gå barfota och på vintern ha halm i träskorna och trasor på fötterna. Sedermera eftersom faster Alma växte till stickade hon strumpor till bröderna. Hon var ett riktigt energiknippe trots sitt handikapp. I ungdomen lärde hon sig till sömmerska men på äldre dar köpte hon en stickmaskin och stickade åt folk som och lämnade garn och till affären som tog emot strumpor. Hon var duktig med all sorts handarbete. Hon köpte en stuga i Strövelstorp och hade farfar hos sig och passade honom så länge han levde. Farfar hade väl någon liten pension men jag hörde aldrig talas om att hon fick något, det var nog bara det lilla hon kunde tjäna och så vad snälla människor skänkte dem. Det var hårda tider jämfört med nu.

Farfar som faster Alma tog hand om hette Pål Jönsson. Han var född 1842 i Skummeslöv, Halland och dog hos sin dotter Alma i Strövelstorp 1922. Farmor hette Christina Olsdotter. Hon föddes 1844 i Östra Ljunghy församling och dog i lungsot 1884 i Strövelstorp.

Rike Per som nämns i texten hette Per Persson, född 1837, ägde två gårdar i Ingelstorp, Strövelstorp. Min mors farfar, Pål Jönsson står som inhyses arbetare i husförhörslängden och bodde på Ingelstorp nr 7 tillsammans med fem av harnen. Den äldste sonen Johan August flyttade till Per Persson andra gård, Ingelstorp nr 4, 15 år gammal och arbetade där som dräng.

Kommentar: Hans Skagerlind

Oskar Pålsson, "broasmen"

Han utbildade sig till smed och var gesäll hos olika smeder i Starby, Munka-Ljungby och Ausås.

Oskar gifter sig med Hilda (Gabrielsson) Nygren 1904. Bernhard Löfqvist som ägde smedjan avled 1903 och Oskar blev då ägare till Smedjan.

Hilda, Bror, Elsa, Hilding, Oskar Pålsson.

Änkan Maria Löfqvist och barnen Ellen, Albert, Rut, Sture bodde kvar tillsammans med Oskar och Hildas växande familj.

Ellen emigrerar till Amerika med sin make Otto Lundberg. (se om Otto Lundberg under inlägg).

Här en bild på Ellen Lundberg (Löfqvist) med söner, Erik och Gunnar.

Familjen Löfqvist: Albert, änkan Maria, Rut, Sture och Ellen med maken Otto William Lundberg, med en av sönerna i knät.

1913 köper Maria Löfqvist en tomt Strövelstorp 5:20, 823 kvm av Karl Pettersson för 850 kr och låter bygga ett hus. Sonen Albert övertar fastigheten och bedriver handel härifrån.

Oskar och Hilda får barnen:

Hilding	1903—1991 (88 år)
Elsa	1905—2004 (99 år)
Bror	1907—1916 (9 år)
Hanna	1912—2012 (100 år)
Majken	1919—2005 (86 år)

Elsa föder en pojke, 1929, när hon är förlovad och han får namnet Klas Erik Valentin Paulsson.

Han växer upp hos Oskar och Hilda och går i Skolan i Strövelstorp och är skolkamrat med Bo Larsson och Kurt Åkesson, Sune Löfqvist.

Claes-Erik Paulsson

För att hålla ordning på tiden hade Oskar en tubkikare fast monterad i väggen på smedjan riktad mot klockan på Kyrkan.

Erik Dahlmans berättar:

Smedjan (kring 1920)

Hemifrån kunde vi se smedjan vid stora bron. Under mörka vinterkvällar lyste elden genom fönstren då järnet värmdes. Detta var en intressant arbetsplats, och av stor betydelse för lantbruket med dess hästar och hästredskap. Smeden, som hette Pålsson, var en skicklig hovslagare och några klagomål från bönderna hördes ej. Pålsson var en friskspråkig man, som ej var rädd för att säga sin mening om de hästar och redskap som lämnades till honom. Det var svåra tider så allt lappades och lagades så länge det gick dessutom kunde han ej taga så mycket betalt för dessa arbeten. Ofta sade smeden "kommer du nu igen med det gamla skräpet, som för länge sedan skulle legat i min skrothög" - men ingen tog illa upp. En av de mer välbärgade och betrodda lantbrukarna från Vemmentorp kom en dag med en 12-liters bleckspann, som smeden 3 gånger tidigare löst för håll i botten. Smeden tog då fram kr 1.75 ur sin börs och sade "här får du pengar till en ny spann, den trasiga kan du använda till såll för det lämpar den sig bäst till". Lantbrukaren tog spannen men ej pengarna och gick därifrån. Saken glömdes och kom ej mer på tal.

En stor del av arbetstiden gick åt för att sko hästar. Detta arbete var mycket tungt och riskfyllt, särskilt när hästarna var oroliga och ej stod still. Den smed, som ej behärskade konsten, och därtill blev nervös kunde lätt skada hovarna när dessa skulle jämnas till så att skon passade och sömmen (spiken) skulle slås i. När vi pojkar blev nyfikna på att se vad som försiggick i smedjan fick vi ofta betala med att "dra bälgen" - detta var roligt. Det var en trästång, som drogs uppifrån och ned, och då pumpades luft in i bälgen. Luften kom sedan ut under eldhärden och åstadkom en kraftig låga detta för att få järnet glödande och formbart. Den höga värme som behövdes erhöles av antracit, en stenkolsart, som bryts i England. Den har över 90% kolhalt, och är glänsande svart. Antraciten brinner med mycket kort låga utan rök och lämnar små askmängder. "Att smida medan järnet är varmt" är inget tomt ord för smeden utan en realitet.

Vid tillverkning av större saker höll smeden det glödande järnet med tång i vänster hand och i den högra en mindre slägga. Hjälparen hade en större slägga, som han höll med båda händerna, och det blev en våldsam kraft i hans slag. Järnet förlorade snart sin formbarhet varför slagen på järnet, som låg på stället, fick komma i rask följd. Det var roligt att höra klangen från slagen och se gnistorna yra då järnet formades till föremål. Till hjälpare hade han sonen Hilding. Denne var en stor och kraftig yngling vars stora kroppskrafter gjorde honom lämplig som smed på landsbygden.

Vi pojkar hade också ärende till smedjan. Vi behövde nämligen ganska ofta vintertid få våra skridskor slipade priset var 25 öre. Smedsonen Hilding var den skickligaste på isen. Han kunde göra figurer och åttor och blev därför vårt föredöme. Han hade moderna skridskor, som vi kallade figurskridskor, och därtill kraftiga pjäxor att fästa dem på. Eftersom han själv kunde slipa dem var de vassa som "rakknivar". För oss pojkar, som endast hade löparskridskor framstod Hilding som världens bäste skridskoåkare både när det gällde hastighets- som figur-och konståkning.

Varje vår drog Hilding upp gäddor ur ån med ett långt spö, lina och glinder. Far och mor köpte gärna fisk av honom. Vi barn tyckte att gädda var svårt att äta för alla vassa ben, som liknade högaflar. Gäddorna koktes och till sås hade vi smält smör blandat med riven pepparrot och potatis.

Smedens hustru kallades "smeafrun". Hon var en duktig och resolut kvinna, som visste vad hon ville. Hon bidrog till hushållet med att föda upp gäss, ankor och kycklingar. De fanns inhägnade nere vid åkanten där det växte kraftigt gräs.

En rätt lustig episod inträffade i kyrkan strax före dopet den söndag då smedens yngsta dotter Hanna och jag skulle döpas. Hanna började att föra oväsen och modern fick henne inte tyst, så hon gav henne bröstet. Bredvid satt mor med mig och även jag började att ge hals. Då tog smedens fru även mig till sitt bröst, så att jag fick en tröstetår, och det blev lugnt och fridfullt i bänkarna. På den tiden var kyrkbänkarna mycket höga, och vi barn var rätt stora innan vi stående kunde se över dem. Det gick utmärkt att i dessa bänkar låta småbarn dia sina mödrar utan att det observerades eller störde de övriga kyrkobesökarna. Förr var det brukligt att i "finare" familjer ha ammor till barnen, men sådant förekom ej i Strövelstorp, så jag är nog ensam om att i denna by ha diat två mödrar.

Brosmedjan utvecklades ej utan stängdes vid Pålsson frånfälle. Hilding kom att ägna sig åt vatten- och värmeinstallationer.

"Broa-smens" smedja:

Original: Ella Larsson

Troligen från 1940-talet.

Broa-smen var då Oscar Pålsson, en man, som inte var smittos.

Margit Svensson, född 1925, berättade i november 2001 några anekdoter:

Maria Bengtson, Ådalen, kom med en skrivbordsuppsats, där svamen på en hund hade brutits av.

- Mycket har jag lagat i mitt liv, men aldrig för en kongarör, sa smen.

- När det regnar kommer bönnerna som markar ur jorden. (Då hade de tid att komma).

Prästen och kassaskåpet.

Prästen hade en viktig uppgift framför sig: söndagens predikan skulle författas. Som den ordningsamme själ han var, förvarade han sitt predikomanus i ett kassaskåp. Säkert och tryggt. Alldeles för säkert, visade det sig, för nu var nyckeln spårlöst försvunnen.

Vad göra? Han kliade sig i prästkragen och skickade bud till bysmeden, den klurige Oskar Pålsson. Oskar log sitt finurliga smedleende, slog sig på magen och sa:
– Det där fixar pågen!

Han skickade sonen Hilding, beväpnad med instruktioner. Hilding anlände till platsen för det andliga nödläget och inspekterade situationen noggrant. Kassaskåpet stirrade hotfullt tillbaka.

Efter en stund gick prästen ut ur rummet – för att be, meditera, eller möjligen ta en nervös kopp kaffe. När han kom tillbaka, stod kassaskåpet på vid gavel som om det aldrig ens tänkt vara låst.

Prästen jublade, tackade Hilding innerligt och dök genast ner i sina heliga papper. Hilding traskade hem till smedjan med ett nöjt leende och berättade om sin hjälteinsats.

Men hur lyckades han egentligen öppna skåpet utan att slå, bända eller spränga?

Jo, det visade sig att just detta kassaskåp hade en liten... egenhet. Sprintarna som skulle låsa kolven var inte fjäderbelastade. Så om man bara vände skåpet upp och ner – *poff!* – så föll de av tyngdkraftens välsignelse ner, och låset kunde öppnas som om det aldrig ens varit stängt.

Frågan kvarstår dock:

Vem mer visste om detta trick?

Och viktigast av allt:

Var har prästen numera sin predikan ?

Nu är verandan ombyggd och inglasad, plåt tak. 40-50 talet.

Hilding, Majken, Agnes, Hanna Sköld, Elsa, Claes-Erik.

Kjell-Ove, Hilda, Inger Sköld, Oskar

Hilding Pålsson, Oskar Pålsson.

Far och son.

Smedjan på 70 -talet.

Hanna, Elsa, Majken

Elsa Paulsson

Majken Pålsson gift Pihl

Claes-Erik Paulsson

Inger Sköld, Claes Paulsson, Hilda Pålsson, Kjell-Ove Pålsson. (1935)

Johanna Gabrielsson, Hanna Sköld, Inger Sköld, Hilda Pålsson. 1935

Fotograf: Nina Johansson, Kattarp

Hilding Pålsson

Sture Löfqvist

Vem är detta ?

